

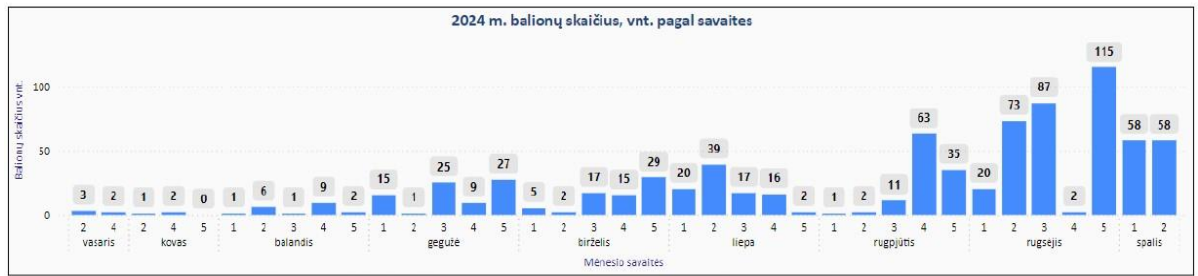
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SIENOS IR JOS APSAUGOS
ĮSTATYMO NR. VIII-1666 28 IR 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠOJO SAUGUMO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. X-
813 12 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
POLICIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2048 27 IR 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO
TARNYBOS ĮSTATYMO NR. IX-816 15 IR 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS APSAUGOS VALSTYBINĖS
KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-1005 41 IR 43 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUSMIŲ VYKDYMO SISTEMOS
ĮSTATYMO NR. XIV-1197 13 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITINĖS ĮSTATYMO NR. IX-2183 22 IR 23
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ
TYRIMŲ TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1649 67 IR 68 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR.
IX-1183 70 IR 71 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽVALGYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1861 48 IR 49 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS AVIACIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2066 2
IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTU

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų įstatymų projektų tikslai ir uždaviniai

Įstatymų projektai parengti siekiant kompleksiskai spręsti autonomiškai arba nuotoliniu būdu valdomų objektų, judančių oru, žemės, vandens paviršiumi arba po vandeniu, ir keliančių pavojų Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, kontrolės problemą. Atsižvelgiant į karinės agresijos Ukrainoje patirtį, aiškiai identifikuojamas bepiločių orlaivių panaudojimo prieš kritinę infrastruktūrą grėsmės vektorius. Taip pat pastaruoju metu suintensyvėjo kontrabandos gabenimas panaudojant meteorologinius oro balionus; fiksuojami ir incidentai, susiję su meteorologiniais oro balionais, keliantys rizikas svarbių valstybės saugomų objektų apsaugai, kariniams objektams, taip pat ir civilinei aviacijai. Neatmestina, kad pasikeitus saugumo aplinkai incidentai, nukreipti prieš Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesus, gali būti organizuojami naudojant ir kitus skraidančius objektus, nei bepiločiai orlaiviai ar meteorologiniai oro balionai, arba naudojant žemės, vandens paviršiumi arba po vandeniu judančius autonomiškai arba nuotoliniu būdu valdomus objektus, todėl teisinis reguliavimas turi atlikti ir galimus ateities iššūkius. Duomenys, pagrindžiantys problemą, pateikiami: 1 pav.



2 pav.



Stebimas meteorologinių balionų skaičius. 2024 m. fiksuoti 791 atvejai (liepą–94, rugpjūtį–112, rugsėjį–297, spalį–116).



Didžioji dalis įvykių fiksuoti tamsiuoju paros metu (21:00 – 03:00)

Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 12 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos policijos įstatymo Nr. VIII-2048 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo Nr. IX-816 15 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 41 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos baudmių vykdymo sistemos įstatymo Nr. XIV-1197 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos muitinės įstatymo Nr. IX-2183 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 70 ir 71 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 48 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau visi kartu – Įstatymų dėl ginklo pagrindų projektai), parengti siekiant sudaryti teisinės prielaidas panaudoti specialiąsias priemones, taip pat šaunamuosius ginklus, kaip kraštutinę priemonę, prieš orlaivius, autonomiškai arba nuotoliniu būdu valdomus objektus, judančius oru, žemės, vandens paviršiumi arba po vandeniu, ir keliančius pavojų aviacijos saugumui, valstybės sienos apsaugai, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiems įrenginiams ir turtui, kitiems institucijų saugomiems objektams, taip pat siekiant užkardyti nurodytais orlaiviais ir objektais daromas nusikalstamas veikas.

Šiame kontekste atkreiptinas dėmesys, kad 2016 m. pakeitus eilę įstatymų¹, šaunamojo ginklo panaudojimo pagrindai buvo suvienodinti visoms institucijoms, turinčioms teisę juos naudoti. Tokiu būdu buvo sukurtas teisinio reguliavimo sistemiškumas, aiškumas ir nuoseklumas. Aptariamam atveju nebūtų tikslinga ir pagrįsta šaunamojo ginklo panaudojimo pagrindus koreguoti tik dalies institucijų atžvilgiu, nes tokiu būdu būtų sugriautas teisinio reguliavimo sistemiškumas, sukurtas 2016 m. atliktais teisėkūriniais pokyčiais. Skirtingi šaunamojo ginklo panaudojimo pagrindai, taikytini skirtingoms institucijoms, fragmentuoja teisinį reguliavimą, sudaro sąlygas nevienodos praktikos formavimuisi. Juolab, kad atsižvelgiant į saugumo aplinkos pokyčius, aptariamų nuostatų aktualizavimas aktualus visų institucijų atžvilgiu; tuo pačiu pastebėtina, kad praktikoje šis teisinis reguliavimas bus saistomas ir šiuo metu keičiamuose įstatymuose nustatytu proporcingumo principu, reiškiančiu, kad šaunamasis ginklas naudojamas tik išimtiniais atvejais, ir tik tuomet, kai psichinė ir fizinė prievarta buvo neveiksminga, todėl pagrįstai vertintina, kad siūlomas teisinis reguliavimas papildomų rizikų nesukels.

¹ Policijos įstatymo Nr. VIII-2048 2, 6, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo ir 26 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas (2016 m. gegužės 19 d. Nr. XII-2366) ir kiti susiję įstatymai.

Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – AĮ projektas) parengtas siekiant sudaryti teisinės prielaidas sukurti bepiločių orlaivių atžvilgiu taikomas neskraidymo zonas aplink kritinės infrastruktūros objektus. Aviacijos įstatymo (toliau – AĮ) 18 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografines zonas, kaip jos suprantamos pagal Reglamentą (ES) 2019/947, kuriose visi arba tam tikri bepiločių orlaivių skrydžiai draudžiami, Lietuvos transporto saugos administracija (toliau – LTSA) gali nustatyti virš teritorijų, kuriose yra ornitologiniai draustiniai, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės jų nurodytų teritorijų ribose, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas, ypatingos svarbos infrastruktūros objektai, švietimo, mokslo, ugdymo įstaigos, gydymo ir slaugos įstaigos, valstybės institucijos, statutinės įstaigos, užsienio valstybių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos, tarptautinių organizacijų atstovybės, Europos Sąjungos, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (toliau – NATO) institucijos ir įstaigos, pagal tarptautinę teisę specialų statusą turinčių subjektų ar kitų subjektų, su kuriais Lietuvos Respublikos tarptautinis bendradarbiavimas atitinka Lietuvos Respublikos Seimo priimtuose teisės aktuose nustatytus užsienio politikos ir nacionalinio saugumo tikslus, atstovybės, akredituotos Vyriausybės nustatyta tvarka. AĮ 18 straipsnio 5 dalis nenustato, kas tiksliai laikoma „teritorija“, virš kurios galima nustatyti bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografines zonas (toliau – bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinė zona arba geografinė zona), kuriose bepiločių orlaivių skrydžiai gali būti ribojami ar draudžiami – ar tai saugomas objektas, virš kurio nustatoma geografinė zona su jam priskirtu sklypu (t. y., oro erdvė į aukštį to sklypo ribose) ar į šią teritoriją gali patekti ir šalia saugomo objekto esantys kitų savininkų (valdytojų) objektai. Pavojų saugomam objektui keliantiems bepiločiams orlaiviams tupdyti ir (ar) neutralizuoti naudojamos tam skirtos nuotolinio poveikio priemonės. Nuotolinio poveikio priemonės gali būti panaudotos tik bepiločiam orlaiviui įskridus į bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografines zonas, kuriose visi arba tam tikri bepiločių orlaivių skrydžiai draudžiami ir kurios, vadovaujantis Bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinių zonų nustatymo ir skrydžių vykdymo sąlygų jose tvarkos aprašo, patvirtinto LTSA direktoriaus 2023 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. 2BE-131 „Dėl Bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinių zonų nustatymo ir skrydžių vykdymo sąlygų jose tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis, nustatomos virš objektų pagal sklypų ribas. LTSA 2024 m. kovo 18 d. rašte Nr. 15B-1781 pateikė nuomonę, kad AĮ 18 straipsnio 5 dalies nuostatos turėtų būti suprantamos siaurai, t. y., kad bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinė zona turėtų apsiriboti tik objektui priskiriamu žemės sklypu. Bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinių zonų virš objektų pagal sklypų ribas nustatymas, taip pat bepiločių orlaivių greitis (pvz., bepiločio orlaivio greitis yra 60 km/h, per 1 min. jis nuskris 1 km atstumą) apriboja objektus saugančių pareigūnų galimybę tinkamai įvertinti bepiločių orlaivių keliamą pavojų objektui ir laiku sureaguoti. Atsižvelgiant į tai, būtina patikslinti AĮ 18 straipsnio 5 dalį ir, siekiant teisinio reguliavimo aiškumo ir efektyvumo, numatyti atstumą nuo saugomų objektų sklypų ribų (t. y., sudaryti teisinės prielaidas išplėsti bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinių zonų ribas). AĮ 18 straipsnio 7 dalyje nustatyta krašto apsaugos sistemos institucijų, žvalgybos institucijų, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos ir statutinių įstaigų teisė – taikyti technines bepiločių orlaivių nutūpdymo ir (ar) neutralizavimo priemones tik šių institucijų nustatytose *laikinose* bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinėse zonose, nustatytose pagal AĮ 18 straipsnio 7 dalies nuostatas. Tačiau krašto apsaugos sistemos institucijos, žvalgybos institucijos, Vadovybės apsaugos tarnyba ir statutinės įstaigos neturi teisės taikyti techninių bepiločių orlaivių nutūpdymo ir (ar) neutralizavimo priemonių bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinėse zonose, kurias pagal AĮ 18 straipsnio 5 ir 6 dalių nuostatas nustato LTSA arba Lietuvos kariuomenės vadas. Toks teisinis reguliavimas nesukuria prielaidų tinkamam saugomų objektų apsaugos užtikrinimui.

Įstatymų projektų tikslai ir uždaviniai:

– sudaryti teisinės prielaidas panaudoti specialiąsias priemones, taip pat šaunamuosius ginklus, kaip kraštutinę priemonę, prieš autonomiškai arba nuotoliniu būdu valdomus objektus, judančius oru, žemės, vandens paviršiumi arba po vandeniu, ir keliančius pavojų aviacijos saugumui, valstybės sienos apsaugai, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiems įrenginiams ir turtui, kitiems institucijų saugomiems objektams, taip pat siekiant užkardyti nurodytais orlaiviais ir objektais daromas nusikalstamas veikas;

- sudaryti sąlygas efektyvesniam saugomų objektų apsaugos vykdymui, nustatant galimybę sukurti neskraidymo zonas – t. y. išplėsti bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinių zonų ribas, kuriuose skrydžiai draudžiami.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Įstatymai, kuriuose nustatyti šaunamojo ginklo panaudojimo pagrindai, šiuo metu numato galimybę panaudoti šaunamąjį ginklą tik prieš *orlaivius* ir tik esant neišvengiamam pavojui pareigūnų arba kitų asmenų *gyvybei ar sveikatai*. T. y. nenustatyta galimybė panaudoti šaunamąjį ginklą, kaip kraštutinę priemonę, ir prieš *autonomiškai arba nuotoliniu būdu valdomus objektus, judančius oru, žemės, vandens paviršiumi arba po vandeniu*, kai kyla pavojus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiems įrenginiams ir turtui (kritinei infrastruktūrai). Specialiųjų priemonių panaudojimas įstatymuose, kuriuose nustatyti šaunamojo ginklo panaudojimo pagrindai, apribotas tik *orlaivių* atžvilgiu, neapimant *autonomiškai arba nuotoliniu būdu valdomų objektų, judančių oru*.

Įstatymai, kuriuose nustatyti šaunamojo ginklo panaudojimo pagrindai, nenumato galimybės taikyti fizinės prievartos (t. y. specialiųjų priemonių), kai pavojus kyla pareigūno ar kito asmens *turtui*.

AĮ 18 straipsnio 5 dalis nustato, kad bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografines zonas, kaip jos suprantamos pagal Reglamentą (ES) 2019/947, kuriose visi arba tam tikri bepiločių orlaivių skrydžiai draudžiami, LTSA gali nustatyti virš teritorijų, kuriose yra ornitologiniai draustiniai, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės jų nurodytų teritorijų ribose, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas, ypatingos svarbos infrastruktūros objektai, švietimo, mokslo, ugdymo įstaigos, gydymo ir slaugos įstaigos, valstybės institucijos, statutinės įstaigos, užsienio valstybių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos, tarptautinių organizacijų atstovybės, Europos Sąjungos, NATO institucijos ir įstaigos, pagal tarptautinę teisę specialų statusą turinčių subjektų ar kitų subjektų, su kuriais Lietuvos Respublikos tarptautinis bendradarbiavimas atitinka Lietuvos Respublikos Seimo priimtuose teisės aktuose nustatytus užsienio politikos ir nacionalinio saugumo tikslus, atstovybės, akredituotos Vyriausybės nustatyta tvarka. Taigi AĮ nenustato galimybės bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografines zonas nustatyti ir už teritorijos, kurioje yra saugomas objektas, ribų (t. y., į plotį).

AĮ 18 straipsnio 5 dalis nustato, kad bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinėse zonose visi arba tam tikri bepiločių orlaivių skrydžiai yra *draudžiami*.

AĮ 18 straipsnio 5 dalyje nenustatyta galimybė bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografines zonas, kaip jos suprantamos pagal Reglamentą (ES) 2019/947, kuriose visi arba tam tikri bepiločių orlaivių skrydžiai draudžiami, nustatyti virš kitų saugomų teritorijų (pvz., gamtinių rezervatų, gamtinių rezervatų ir gamtinių draustinių, esančių valstybiniuose parkuose, biosferos rezervatų ir biosferos poligonų, paukščių apsaugai svarbių teritorijų), kuriose būtina išsaugoti jautrias saugomas gyvūnų rūšis.

AĮ 18 straipsnio 7 dalis nustato, kad siekdamas užtikrinti viešąją tvarką ir valstybės saugumą, krašto apsaugos sistemos institucijos, žvalgybos institucijos, Vadovybės apsaugos tarnyba ir statutinės įstaigos turi teisę nustatyti *laikinas* bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografines zonas, kaip jos suprantamos pagal Reglamentą (ES) 2019/947, kuriose bepiločių orlaivių skrydžiai ribojami arba draudžiami. Atlikdamos savo funkcijas, minėtos įstaigos Vyriausybės nustatyta tvarka turi teisę laikinose bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinėse zonose taikyti technines bepiločių orlaivių nutūpymo ir (ar) neutralizavimo priemones. Šios laikinos bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinės zonos nustatomos kariuomenės vado nustatyta tvarka, suderinta su vidaus reikalų ministru ir LTSA, ir jos negali galioti ilgiau, negu to reikalauja jų nustatymą lėmusios priežastys. Atitinkamos institucijos pasirašo su vieninteliu bendros informacijos paslaugos teikėju veiklos susitarimus dėl informacijos apie laikinas bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografines zonas skelbimo. Taigi AĮ nėra nustatyta krašto apsaugos sistemos institucijų, žvalgybos institucijų,

Vadovybės apsaugos tarnybos ir statutinių įstaigų teisė technines bepiločių orlaivių nutupdymo ir (ar) neutralizavimo priemones taikyti ir LTSA nustatytose bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinėse zonose. Pažymėtina, kad toks poreikis yra, nes laikinos bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinės zonos pagal AĮ 18 straipsnio 7 dalį gali būti nustatytos tik ribotam laikui. Tuo tarpu LTSA nustatomoms bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinėms zonoms tokio reikalavimo nėra. Be to, nepriklausomai nuo bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinių zonų rūšies ir jas nustatančio subjekto, pavojai saugomiems objektams gali atsirasti (kilti) bet koku metu, todėl turi būti užtikrintas savalaikis techninių bepiločių orlaivių nutupdymo ir (ar) neutralizavimo priemonių panaudojimas reaguojant į atsiradusius (kilusius) pavojus.

AĮ nėra nustatyta krašto apsaugos sistemos institucijų, žvalgybos institucijų, Vadovybės apsaugos tarnybos ir statutinių įstaigų teisė bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinėse zonose taikyti technines bepiločių orlaivių *paieškos* priemones, nors toks poreikis praktikoje identifiкуotas. Apibendrinant galiojantį teisinį reguliavimą, darytina išvada, kad saugomų objektų tinkamesnio apsaugos vykdymo galimybės dar nėra „išsemtos“, todėl būtina efektyvinti saugomų objektų apsaugą.

Pagal AĮ 18 straipsnio 6 dalį, bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinės zonas 500 metrų atstumu abipus geležinkelio kelio, kuriuo vyksta Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos tarpvyriausybinuose susitarimuose nurodytų tranzitinių traukinių eismas, ašies nustato Lietuvos kariuomenės vadas.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

4.1. Tikslinami fizinės prievartos ir šaunamųjų ginklų panaudojimo pagrindai ir sąlygos:

Priėmus Įstatymų dėl ginklo pagrindų projektus, bus patikslinti teisiniai fizinės prievartos ir šaunamųjų ginklų panaudojimo pagrindai, atsižvelgiant į pasikeitusios saugumo aplinkos sąlygotus iššūkius. Bus sudarytos prielaidos visoje šalies teritorijoje (ne tik keičiamo AĮ 18 straipsnio 8 dalyje nurodytose geografinėse ar draudžiamosiose zonose) naudoti specialiąsias priemones, šaunamuosius ginklus, prieš orlaivius ir *autonomiškai arba nuotoliniu būdu valdomus objektus, judančius oru, žemės, vandens paviršiumi arba po vandeniui*, kai būtina pašalinti pavojų aviacijos saugumui, valstybės sienos apsaugai, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiems įrenginiams ir turtui, kitiems institucijų saugomiems objektams, taip pat siekiant užkardyti nurodytais orlaiviais ir objektais daromas nusikalstamas veikas. Akcentuotina, kad priimti Įstatymų dėl ginklo pagrindų projektai tik sudarys teises galimybes šaunamųjų ginklų naudojimui nurodomu būdu, kurio šiuo metu nėra, tačiau praktikoje šaunamieji ginklai ir toliau bus naudojami tik išimtinu ir kraštutiniu atveju, kai kitos prievartos priemonės neveiksmingos (pažymėtina, kad visuose keičiamuose įstatymuose jau yra nustatyta, kad šaunamieji ginklai gali būti panaudoti tik išimtiniais atvejais, kai tai neišvengiamai būtina ir kai psichinė ar fizinė prievarta buvo neveiksminga). Taigi šiuo aspektu darytina išvada, kad siūlomas teisinis reguliavimas atitinka *proporcingumo principą*.

Pažymėtina, kad visuose keičiamuose įstatymuose yra nustatyta, kad pareigūnai turi būti specialiai parengti ir reguliariai tikrinami, ar jie *geba veikti situacijomis, susijusiomis su specialiųjų priemonių, šaunamojo ginklo ar sprogmenų panaudojimu* ir kad *pareigūnų parengimo ir tikrinimo tvarką nustato Vyriausybė*. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. lapkričio 30 d. nutarimas Nr. 1190 „Dėl Pareigūnų parengimo veikti situacijomis, susijusiomis su psichinės, fizinės prievartos, šaunamojo ginklo ar sprogmenų naudojimu, ir jų sugebėjimo veikti tokiomis situacijomis tikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ reglamentuoja pareigūnų mokymą, kvalifikacijos tobulinimą ir pratybas šaunamojo ginklo panaudojimo srityje. Taigi šio Vyriausybės nutarimo pagrindu vykdomi mokymai, kvalifikacijos tobulinimas ir pratybos padės pareigūnams įgyti specifinių žinių ir įgūdžių, reikalingų tinkamam specialiųjų priemonių, šaunamojo ginklo panaudojimui, kai būtina pašalinti orlaivio arba *autonomiškai arba nuotoliniu būdu valdomo objekto, judančio oru, žemės, vandens paviršiumi arba po vandeniui*, keliamą pavojų aviacijos saugumui, valstybės sienos apsaugai, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiems įrenginiams ir turtui, kitiems institucijų saugomiems objektams, taip pat siekiant užkardyti nurodytais orlaiviais ir objektais daromas nusikalstamas veikas. Prievartą naudojančių institucijų tarpinstitucinis bendradarbiavimas, tarpusavio sąveika, veiksmų

koordinavimas, specialiųjų priemonių, šaunamojo ginklo panaudojimo algoritmai galės būti nustatomi institucijų *vidiniuose teisės aktuose ir (ar) bendradarbiavimo susitarimuose* dėl šaunamųjų ginklų panaudojimo.

4.2. Plečiamos bepiločių orlaivių ir kitų autonomiškai arba nuotoliniu būdu valdomų objektų, judančių oru, paieškos, nutupdymo ir (ar) neutralizavimo galimybės:

Keičiamo AĮ 18 straipsnio 7 ir 8 dalių nuostatomis siūloma krašto apsaugos sistemos institucijoms, žvalgybos institucijoms, Vadovybės apsaugos tarnybai ir statutinėms įstaigoms suteikti teisę – taikyti technines ir specialiąsias bepiločių orlaivių ir kitų autonomiškai arba nuotoliniu būdu valdomų objektų, judančių oru, paieškos, nutupdymo ir (ar) neutralizavimo priemones ir bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinėse zonose, kurias pagal AĮ 18 straipsnio 5 dalies nuostatas nustato LTSA. Siūloma AĮ 18 straipsnio 8 dalies nuostata nėra nauja, ji perkeliama iš AĮ 18 straipsnio 7 dalies, kad būtų apimtos ir AĮ 18 straipsnio 5 bei 6 dalyje nurodytos teritorijos.

Nustatoma galimybė technines ir specialiąsias bepiločių orlaivių ir kitų autonomiškai arba nuotoliniu būdu valdomų objektų, judančių oru, paieškos, nutupdymo ir (ar) neutralizavimo priemones taikyti ir susisiekimo ministro nustatomose draudžiamosiose zonose, kuriose draudžiami orlaivių skrydžiai.

Nustatoma krašto apsaugos sistemos institucijų, žvalgybos institucijų, Vadovybės apsaugos tarnybos ir statutinių įstaigų teisė bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinėse zonose taikyti technines ir specialiąsias bepiločių orlaivių ir kitų autonomiškai arba nuotoliniu būdu valdomų objektų, judančių oru, *paieškos* priemones.

4.3. Plečiamos ir tikslinamos bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinių zonų ribos, tikslinami šias zonas nustatantys subjektai:

Siūloma patikslinti AĮ 18 straipsnio 5 dalį, nustatant, kad bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografines zonas, kaip jos suprantamos pagal Reglamentą (ES) 2019/947, kuriose visi arba tam tikri bepiločių orlaivių skrydžiai draudžiami, LTSA gali nustatyti ne tik virš teritorijų, kuriose yra nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas, ypatingos svarbos infrastruktūros objektai, valstybės institucijos ir įstaigos, bet, ir 1 kilometro atstumu (miesto gyvenamojoje vietovėje) arba 3 kilometrų atstumu (kaimo gyvenamojoje vietovėje) nuo šių objektų teritorijų ribų (keičiamo AĮ 18 straipsnio 5 dalies 1 punktas).

AĮ 18 str. 5 d. nustatyta galimybė bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografines zonas nustatyti virš teritorijų, kuriose yra ornitologiniai draustiniai. Atkreiptinas dėmesys, kad Vyriausybės patvirtintuose valstybinių parkų nuostatuose yra nustatyta, kad bepiločiais orlaiviais (dronais), oro balionais ir parasparniais skraidyti virš draustinių (išskyrus erdvę virš urbanizuotų teritorijų ir sodybų) ir rezervatų galima nustatyta tvarka ir per nustatytus terminus gavus nacionalinio parko direkcijos pritarimą, išskyrus ekstremaliųjų įvykių padarinių likvidavimo, krašto apsaugos, paieškos ir gelbėjimo, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės, viešosios tvarkos palaikymo ir kitus teisės aktuose numatytus atvejus. Nacionalinio parko direkcija sprendimą priima įvertinusi ir nustačiusi, kad planuojama veikla nesunaikins, nesužalos ir (ar) netrikdys draustiniuose ir rezervate saugomų rūšių gyvūnų. Taigi šis ribojimas skraidyti nėra absoliutus, nustatyta pareiga turėti nacionalinio parko direkcijos pritarimą, o kai kuriais atvejais (t. y., ekstremaliųjų įvykių padarinių likvidavimo, krašto apsaugos, paieškos ir gelbėjimo, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės, viešosios tvarkos palaikymo ir kitais teisės aktuose numatytais atvejais) *leidžiama skraidyti ir be nacionalinio parko direkcijos pritarimo*. Atsižvelgus į tai, bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinėse zonose virš saugomų teritorijų bepiločių orlaivių skrydžiai gali būti tiek draudžiami, tiek ribojami, tačiau tai nenustatyta AĮ. Todėl AĮ 18 straipsnio 5 dalies pirmojoje pastraipoje siūloma nustatyti, kad bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinėse zonose visi arba tam tikri bepiločių orlaivių skrydžiai yra ne tik draudžiami, bet ir ribojami. Pažymėtina, kad ir Bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinių zonų nustatymo ir skrydžių vykdymo sąlygų jose tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2023 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. 2BE-131 „Dėl Bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinių zonų nustatymo ir skrydžių vykdymo sąlygų jose tvarkos aprašo patvirtinimo“ numatyta galimybė nustatyti *ribojamąsias* bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografines zonas, kuriose bepiločių

orlaivių skrydžiai *ribojami* pagal tam tikrus kriterijus (pvz., skrydžio aukštį, bepiločio orlaivio svorį ir t.t.).

Kadangi pagal keičiamo AĮ 18 straipsnio 5 dalies 1 punktą bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografines zonas virš teritorijų, kuriose yra *nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas*, nustatys LTSA, o pagal Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 4 priedo 1 punkto d papunktį nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiais ir turtu laikoma *viešoji geležinkelių infrastruktūra*, kuri apima ir geležinkelio kelią, kuriuo vyksta Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos tarpvyriausybinuose susitarimuose nurodytų tranzitinių traukinių eismas, keičiamo AĮ 18 straipsnio 6 dalyje esantis pavedimas Lietuvos kariuomenės vadui nustatyti bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografines zonas 500 metrų atstumu abipus geležinkelio kelio, kuriuo vyksta Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos tarpvyriausybinuose susitarimuose nurodytų tranzitinių traukinių eismas, ašies, dubliuoja keičiamo AĮ 18 straipsnio 5 dalies 1 punkte nustatytą LTSA kompetenciją. Atsižvelgus į tai, keičiamo AĮ 18 straipsnio 6 dalyje išbrauktos nuostatos, susijusios su bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinių zonų nustatymu abipus pirmiau nurodyto geležinkelio kelio.

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 3 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad bepiločių orlaivių skrydžiai draudžiami virš krašto apsaugos ministro nustatytų karinių teritorijų *ir krašto apsaugos ministro nustatytu ne didesniu negu 2 km spinduliu aplink šias teritorijas*. Atsižvelgus į tai, ir siekiant teisinio reguliavimo suderinamumo, keičiamo AĮ 18 straipsnio 4 ir 6 dalių pakeitimais siūloma nustatyti, kad bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinės zonos nustatomos ne tik virš karinių teritorijų, bet ir *krašto apsaugos ministro nustatytu ne didesniu negu 2 km spinduliu aplink šias teritorijas*.

4.4. Nustatoma galimybė bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografines zonas nustatyti ne tik virš ornitologinių draustinių, bet ir kitų saugomų teritorijų:

Siekiant išsaugoti trikdymui jautrias saugomas gyvūnų rūšis saugomose teritorijose, AĮ 18 straipsnio 5 dalies 2 punkte siūloma numatyti bepiločių orlaivių skrydžių ribojimus ne tik ornitologiniuose draustiniuose, bet ir valstybiniuose gamtiniuose rezervatuose, gamtiniuose rezervatuose ir gamtiniuose draustiniuose, esančiuose valstybiniuose parkuose, biosferos rezervatuose ir biosferos poligonuose, paukščių apsaugai svarbiose teritorijose. Šis pakeitimas užtikrins atitinkamą saugomų gyvūnų apsaugą nuo bepiločių orlaivių gamtos apsaugos požiūriu svarbiose teritorijose.

4.5. Suvienodinamos prievartos panaudojimo sąlygos:

– Bausmių vykdymo sistemos įstatymo 13 straipsnio 8 dalies 4 punkte nustatyta, kad kai nėra neišvengiamo pavojaus bausmių vykdymo sistemos pareigūno arba kitų asmenų gyvybei ar sveikatai, fizinę prievartą ir specialiąsias priemones (išskyrus antrankius, asmenų sulaikymo, surišimo arba tramdymo priemones ar įrankius) naudoti draudžiama prieš *nepilnamečius asmenis*, jeigu bausmių vykdymo sistemos pareigūnui *žinomas jų amžius* arba jų išvaizda atitinka amžių. Siekiant aiškesnio teisinio reguliavimo, kituose keičiamuose įstatymuose nustatoma tokia pati nuostata, t. y., kad draudžiama panaudoti fizinę prievartą (t. y., specialiąsias priemones) prieš nepilnamečius asmenis ir tais atvejais, kai *pareigūnams žinomas jų amžius*;

– pažymėtina, kad vienuose keičiamuose įstatymuose nustatyta, kad draudžiama panaudoti fizinę prievartą (t. y., specialiąsias priemones) prieš *asmenis, turinčius neliečiamybės teisę*, tačiau kituose keičiamuose įstatymuose nustatyta, kad draudžiama panaudoti fizinę prievartą (t. y., specialiąsias priemones) prieš asmenis, *jeigu pareigūnui žinoma*, kad jie turi neliečiamybės teisę. Siekiant teisinio aiškumo ir teisinio reguliavimo vienodumo, keičiamuose įstatymuose nustatoma, kad draudžiama panaudoti specialiąsias priemones prieš asmenis, jeigu pareigūnui žinoma, kad jie turi neliečiamybės teisę;

– kadangi tam tikrais atvejais psichinės prievartos taikymas yra negalimas, pvz., prieš autonomiškai arba nuotoliniu būdu valdomus objektus, judančius oru, žemės, vandens paviršiumi arba po vandeniu, gyvūnus, autonominio (nuotolinio) valdymo transporto priemones ir pan., keičiamuose įstatymuose patikslinama, kad fizinė prievarta gali būti taikoma ir tuomet, kai psichinė prievarta buvo *neįmanoma*;

– keičiamuose įstatymuose siūloma nustatyti, kad fizinė prievarta gali būti naudojama apsisaugant ar apsaugant kitus asmenis ne tik nuo gresiančio pavojaus gyvybei, sveikatai, bet ir

turtui. Pvz., Specialiųjų priemonių panaudojimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. lapkričio 23 d. nutarimu Nr. 1162 „Dėl Specialiųjų priemonių specifikacijos ir Specialiųjų priemonių panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta, kad specialiosios priemonės gali būti naudojamos prieš *gyvūnus ir transporto priemones*, jeigu pastarieji kelia pavojų pareigūno ar kito asmens turtui.

– keičiamo Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo 28 ir 29 straipsnių 8 dalių nuostatos suderinamos su visuose kituose keičiamuose įstatymuose įtvirtintomis nuostatomis (jose vartojama „*sveikatos sutrikdymo*“, o ne „*kūno sužalojimo*“ sąvoka; be to, apie sveikatos sutrikdymą panaudojus šaunamąjį ginklą turi būti pranešama nedelsiant, t. y., nenurodant konkretaus valandų skaičiaus);

– atsižvelgus į tai, kad visuose keičiamuose įstatymuose yra nustatyta, kad pareigūnai turi būti specialiai parengti ir reguliariai tikrinami, ar jie geba veikti situacijomis, susijusiomis su šaunamojo ginklo ar sprogmenų panaudojimu ir kad *pareigūnų parengimo ir tikrinimo tvarką nustato Vyriausybė*, analogišką nuostatą siūloma nustatyti ir keičiamo Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo 29 straipsnio 9 dalyje, nes dabar yra teisės spraga (nurodytą tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. lapkričio 30 d. nutarimas Nr. 1190 „Dėl Pareigūnų parengimo veikti situacijomis, susijusiomis su psichinės, fizinės prievartos, šaunamojo ginklo ar sprogmenų naudojimu, ir jų sugebėjimo veikti tokiomis situacijomis tikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuris taikomas ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnams).

– kadangi visuose keičiamuose įstatymuose nustatyta, kad pareigūnas nesukeldamas tiesioginio pavojaus asmens *gyvybei*, turi teisę panaudoti šaunamąjį ginklą prieš gyvūną, laivą, orlaivį arba transporto priemonę, jeigu kyla neišvengiamas pavojus pareigūno ar kitų asmenų gyvybei ar sveikatai, siekiant teisinio reguliavimo vienodumo ir aiškumo, keičiamo Specialiųjų tyrimų įstatymo 68 straipsnio 3 dalyje išbraukiamas *sveikatos* kriterijus.

4.6. Siūlomo teisinio reguliavimo laukiami teigiami rezultatai:

Priėmus Įstatymų projektus, bus sudarytos sąlygos subjektams, saugantiems keičiamo AĮ 18 straipsnio 5 dalies 1 punkte nurodytus objektus, tinkamai įvertinti bepiločių orlaivių ir kitų autonomiškai arba nuotoliniu būdu valdomų objektų, judančių oru, keliamą pavojų saugomiems objektams ir laiku reaguoti į galimus pavojus, kol potencialiai pavojų keliantis bepilotis orlaivis ir kiti autonomiškai arba nuotoliniu būdu valdomi objektai, judantys oru, dar nepasiekė saugomo objekto.

Bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinių zonų nustatymo ir skrydžių vykdymo sąlygų jose tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2023 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. 2BE-131 „Dėl Bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinių zonų nustatymo ir skrydžių vykdymo sąlygų jose tvarkos aprašo patvirtinimo“, įtvirtinta galimybė geografinės zonos valdytojui nustatyti leidimo skristi bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinėje zonoje tvarką. 1 arba 3 km atstumu nuo saugomo objekto ribų esančiuose sklypuose gyvenantys arba dirbantys asmenys, kurie norės naudoti bepiločius orlaivius asmeniniais ar komerciniais tikslais ir pateks į išplėstą bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinę zoną, kurioje visi arba tam tikri bepiločių orlaivių skrydžiai draudžiami, su geografinės zonos valdytoju galės suderinti bepiločių orlaivių skrydžius, todėl ženklus neigiamo poveikio šiems asmenims nenumatoma.

Bepiločiai orlaiviai identifikuojami naudojant specialius kodus ar signalus, kuriuos atpažįsta bepiločių orlaivių nutūpdymo ir (ar) neutralizavimo priemonės. Tai leidžia nustatyti bepiločių orlaivių buvimo geografinėje zonoje teisėtumą. Pažymėtina, kad saugomų objektų teritorijoje įrengtos prieš bepiločius orlaivius nukreiptos priemonės gali fiksuoti objektus ir už objekto teritorijos ribų, todėl išplėstų bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinių zonų, kuriose visi arba tam tikri bepiločių orlaivių skrydžiai draudžiami, nustatymas apsaugotų civiliniais tikslais naudojamus bepiločius orlaivius, nes ženkliai sumažina tikimybę, kad toliau nuo saugomo objekto teritorijos skrendantys bepiločiai orlaiviai bus užfiksuoti ir klaidingai neutralizuoti, o su geografinės zonos valdytoju skrydžius suderinę bepiločių orlaivių valdytojais galės nekliudomi vykdyti savo veiklą išplėstoje geografinėje zonoje.

Siūlomas skirtingas išplėstos geografinės zonos nustatymo atstumas miesto gyvenamosiose vietovėse (1 km) ir kaimo gyvenamosiose vietovėse (3 km) užtikrins, kad poveikis bepiločių orlaivių valdytojams teritorijose, kuriose daugiausia naudojami bepiločiai orlaiviai (didieji miestai), nebūs

perteklinis ir neproporcingas siekiamiems tikslams, nes pagrindiniai siūlomos išplėstos geografinės zonos valdytojai būtų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų ir teritorijų, kuriuos saugo Viešojo saugumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, valdytojai.

Priėmus Įstatymų projektus, bus sudarytos sąlygos efektyviau užtikrinti aviacijos saugumą, valstybės sienos apsaugą.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymų projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimti įstatymai dėl ginklų naudojimo pagrindų, gali turėti teigiamos įtakos valdant kontrabandos, gabenamos skraidančiais objektais, reiškini.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Ženklių neigiamų pasekmių verslo sąlygoms ir jo plėtrai nenumatoma. AĮ projekte siūlomas teisinis reguliavimas reikalaus, kad komerciniai bepiločių orlaivių sistemų naudotojai ir „U-space“ oro erdvių vystytojai, susitarę su bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinių zonų valdytojais, gautų leidimą naudotis išplėsta bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinė zona, kurioje visi arba tam tikri bepiločių orlaivių skrydžiai draudžiami, kai prieš tai tokioje oro erdvėje jo nebūtų reikėję. Pažymėtina, kad tokia praktika veikia ir šiuo metu, kai bepiločių orlaivių valdytojai šiose geografinėse zonose vykdo skrydžius fotografijos ir vaizdo įrašų tikslais. Minimalūs papildomi laiko kaštai skrydžio suderinimui su bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinės zonos valdytoju laikytini proporcingais nacionaliniam saugumui svarbius objektus saugantiems subjektams, turintiems teisę naudoti specialiąsias priemones, suteikiamam papildomam laikui reaguoti į galimą priešišku bepiločių orlaivių pavojų ir užtikrinti objektų apsaugą.

8. Ar įstatymų projektai neprieštaruoja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų projektai neprieštaruoja strateginio lygmens planavimo dokumentams. Įstatymų projektai susiję su Seimo tvirtinamos Nacionalinio saugumo strategijos² 11 punkte nustatyto Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo intereso užtikrinimu. Šios strategijos 11 punkte inter alia nustatytas šis Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo kriterijus – *taika, gyventojų gerovė ir saugi aplinka valstybės raidai*. Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui yra būtina jos vidaus gyvenimo sričių pažanga, užtikrinanti tvarią demografinę ir ekonominę raidą, *visuomenės saugumą* ir sveikatą, socialinės atskirties ir pajamų nelygybės, visuomenės poliarizacijos mažinimą, *teroro ir smurtinio ekstremizmo prevenciją, kritinės infrastruktūros apsaugą ir atsparumą*, energijos ir kitų išteklių saugų bei nepertraukiamą tiekimą ir reikiamo valstybės atsargų rezervo užtikrinimą, *viešąjį, informacinį ir kibernetinį saugumą*, atsparumą korupcijai, koordinuotą valstybės *pasirengimą valdyti krizes*, švarią gamtinę aplinką ir jos tvarumą.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus keičiamus įstatymus, kitų įstatymų priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

10. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

² Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimas Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“.

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymų projektuose nėra nustatomos naujos ar keičiamos esamos sąvokos, kurias reikėtų įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai neprieštaruoja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir yra suderinti su Europos Sąjungos dokumentais.

12. Įstatymams įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai

Iki keičiamų įstatymų įsigaliojimo:

12.1. Vyriausybė turės pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. lapkričio 23 d. nutarimą Nr. 1162 „Dėl Specialiųjų priemonių specifikacijos ir Specialiųjų priemonių panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

12.2. Lietuvos transporto saugos administracijos direktorius turės pakeisti Bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinių zonų nustatymo ir skrydžių vykdymo sąlygų jose tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2023 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. 2BE-131 „Dėl Bepiločių orlaivių sistemų (UAS) geografinių zonų nustatymo ir skrydžių vykdymo sąlygų jose tvarkos aprašo patvirtinimo“;

12.3. Institucijos, naudojančios šaunamuosius ginklus, turės patikslinti savo vidinius teisės aktus dėl šaunamųjų ginklų naudojimo.

Kadangi aiškinamojo rašto 12.1 p. nurodyto nutarimo pakeitimo projektas jau parengtas ir buvo teiktas derinti suinteresuotoms įstaigoms, o aiškinamojo rašto 12.2 p. nurodyto aprašo pakeitimai bus minimalūs, įstatymų projektuose keičiamų įstatymų įsigaliojimas nėra atidedamas.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymams įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ar kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės. Sutaupyti lėšų nepavyks.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Nėra.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.